

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. — A gazd. főkegyelet tagjainak: egész évre 2 frt, félévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előzetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz intézendők.

Szerkeszti és kiadja:
A muraszombati gazd. főkegyelet.
A szerkesztési felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésügyi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábol petitsor egyezsiri hirdetésnél 10 kr többisri hirdetésnél soronkint 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

A muraszombati járás iskola-ügye.

November járja már — de még a nap nem adta be a derekát, — naponta diadalmasan megbirkózik a tél előcsapataival, a nedves köddel, dérrrel, sőt még az idéetlen születésű hóval is. Ennek a falusi gazda örül legjobban, mert sok téli takarmányt megtakarít, ha minél tovább kint legelhet a lábas jószág.

De annál jobban megsínyli a szép tartós őszi időt az iskola ügye, melynek csak akkor lesz igazán kelete, mikor a zord idő véget vet a marhaőrzésnek. Ekkor telnek meg valójában az iskolák esernokai tudományomias nebulókkal.

Ilyen a falusi iskolák képe nagyjában széles Magyarországon. — Látszik, hogy földművelő állam vagyunk s ennek megfelelőleg a marhaevelés igen gyakran háttérbe szorítja a népnevelés ügyét.

S minden habozás nélkül kimondhatjuk, hogy a tanidő megkezdését illetőleg járásunkban is hasonló árkdíiai állapotok vannak. — Igaz ugyan, hogy iskoláink legtöbbször már szeptemberben megkezdődik a tanítás — papiroson, de tényleg úgy áll a dolog, hogy csak gyötrelmes várakozás, no meg egy alapos hó után telnek meg lassacskán az iskolák termei, mint az a hordó, melyet cseppenkint töltenek meg. — A tanévet tehát valójában csak novemberből szá-

mithatjuk, s minthogy másrészt száraz valóság az, hogy egyes iskolákban a tanévi záróvizsgát már ápril végén megtartják: — ugy ezekből nyilvánvaló, miszerint járásunk némely iskolájában a tanidő alig tesz ki 6 hónapot.

Ily tények után azon sem ütközhetünk meg, mikor nem egy szülőtől halljuk ama találó kifakadást: „Gyermekem már 3 télen át járt iskolába, még sem tud írni-olvasni.“ Avagy felenglitsük-e a muraszombati iparostanocoz iskolát, hol évről-évre ABC tanfolyamot kell nyitni?

Kétségtelen tehát, hogy egyes népiskoláinkban nemcsak a törvényes 8 havi minimum tanidő nem lesz betartva, hanem az a rövid idő is csak ugy-ahogy, vagy sehogyszem lesz a tankötelesek egy része által kihasználva.

Mentségnek megérja, de vigasztalásnak annál szomorubó, hogy az ország legnagyobb részében még rosszabbul állunk, mert különben a statisztika nem mutathatna ki több mint fél millió iskolakerülőt.

E körülmény azonban nem teheti tárgyatlanná járásunkban az iskolaügyünkkel való foglalkozást; sőt éppen ama különös jelenség folytán, hogy vend vidékünkön, mind ez ideig, ugy ethnografailag, mint közlekedésileg vármegyénknek egyik legizoláltabb pontján az

iskola ügy állása a fogyatkozások daczára nemcsak megfelel az alkalmazható átlagos mértéknek, — hanem a magyarosítás terén elért sikerek a legkielégítőbbek: — egygyel több okunk van arra nézve, hogy járásunk iskolaigénynek bajaira férfias nyíltsággal rámutassunk.

A főbb kétségkívül a rendetlen iskolába járás. Ha ennek közelebbi okait kutatjuk, ugy ezeket részben a földrajzi-, vallási- és szegénységi viszonyokban, — legfőképp pedig a lanyha ellenőrzésben találhatjuk fel.

Tudvalevő ugyanis, hogy járásunk községei átlag kicsinyek s hogy iskoláink száma a tankötelesek számával semmiképp sincs arányban. Ennek folytán 3—4, — de nem ritkán 6—10 község is tartozik ugyanegy iskolához. Ily viszonyok között azután beáll nálunk az a köznapi helyzet, hogy igen sok tankötelek 1—2 órányira gyalogol hegyenyvölgyön keresztül, míg eljuthat az iskolába. Ugyancsak nagyban hozzájárulnak e távolsági nehézségek előidézéséhez vallási viszonyaink is. Járásunk majd minden helyiségében r. kátholikusok és ág. evangélikusok vegyesen laknak; minthogy pedig a felekezeti iskolákhoz való tartozandóság igen természetesen a vallás szerint következik: — ezen iskoláink kikerekített természetes körrel sem bírnak, mert ezek

ELTÁRTOZÁS

November huszadikán.

Elég kellemes őszi reggel volt, hogy kemény vén fűjemet neki adjam a kirándulásra. Egy kisestin vastagnak is látszott a láthatár fölött lebegő köd-pillás számítottam rá, hogy időváltozásnak nézünk el. De azért egy csapnet sem tártortam el az azon erősen feltett szándékomból, hogy a mártónhelyi 500 éves jubileumon részt vegyek.

De már miért is ne mennék? Ha valahol bált vagy majálst tart a burgó fiatalok, tudom is én mi-féle jótékony ezétra, szávával (?) is gyűlnek össze az ember-ki, ha pedig valami zászlószentelési avagy holmi teleplezési ünnepélyt rendeznek, két-háromszor annyi ember-társam is csődül össze — a mulatságon. Már aztán miért ne vennék én is részt egy oly kegyeletes ünnepélyen, a mely nemcsak vidékünkön, hanem ország-szerle is a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

S vettem is! bár az igazat megvallva, sokkal több maranfajtájú kaputos emberrel vétem ott találkozhattam, mintsem találkoztam. A köznéppel azonban hat-hét hitközségből valokkal is, megtele a templom annyira, hogy ha háromszor akkora lett volna is, nem maradt volna fűres hely benne még akkor sem.

De látni a templomot, a sziklatársaságu erős barna falakat, impozáns magasságú ódon tornyával, melyen már messziről is meglátszott

az örökzöld koszorúkat díszesen kirakott „500“ feltekinteni az egymás fölött álló öt toronyablakra, melyek mind-egyike fenyőfaccákkal volt izétesen feldisztve; látni a főajtot s a mellékajtókat beszegő szép koszorúkat, már ez is megdöbentotta az ember szívet s felemelte lelkét arra a magasztos érzületre, hogy nem mindennapi ünnepély az, melyet a mártónhelyi rk. hitközség a mai napon megülend.

De látni a templom belsejét, a gyönyörűen disztit-főltárt, a virágokkal disztitett mellékoltárokat; a régi szép falfestményeiről oly híres szentélyt virágban, az egyszerű falakat, a legkisebb helye is, temérdek, szébbnél-szöbb koszorúval disztite, — mondom — látni mindezt, s a lélek lassan-lassan azon ihlettséggel telik meg, mely érzé, hogy vannak a legzsebb s legkedvesebb földi érzelmeiken fölül még sokkal, még száz-szor, ezerszer szebbek, magasztosabbak — a földöntúliak.

Szintúgy hallani a dr. Ivanóczy csendlaci plébános által tartott szentbeszédet, hallani a gyönyörű szóvirágokkal disztitett meglepő összehasonlításokat, az az azokat követő nagyszerű kifejtéseket, melyeken elmélázva joggal kérdhetné az ember: ha ugyan a nyilvánvaló gyökeredző magható kifejezések mesterét bámulhatja-e a szónokban vagy pedig a vallás oly egyszerű s mégis oly magasztos igazságait csodálja. Mondom: hallani és megérteni a szónokotokat oly tisztán s azon érzelmelemmel, ahogy azt én értettem meg, valóban: felér az akármilyen más érzülettel, amelyben a halandó ember csak gyönyörködhét.

Végre az ünnepélyes istentisztelet, a szent-

mise, mely a kátholika vallás egyik díszje; mely eljöttél végeig a legmagasztosabb ima volt. „Ezt eszlekedjétek az én emlékezetemre“ — monda az időben Krisztus, az Isten fia, ki a vallás megintáthatatlan alapja, mint ahogy a szentbeszédben idézve volt.

S mi, kik ott voltunk, láthattuk s bámulhatuk az egybesereglett nép szárainak vallásos érzületét, azon némes érzelmek, mely az ünnepélyes istentisztelet alatt érzé, hogy egyesült immár szemellenben a földöntúli sejtett boldogsággal s egy-ki kapcsolód imáját az ösökökél — ott a tulvilágban

Kimenőben találkoztam azután gypár ismerősömmel, köztük régi jó barátommal: a Janival. Bizalmasan csak így szoktam megszólítani, ámbar János vala a keresztneve.

Bizony ő is több urri résztvevőt várhatott az ünnepélyre, mert erősen panaszkodott, hogy hányan igérték meg neké a találkát mára, s nincsenek itt.

„Hej Jani Jani! — felelém neki — bizony csak ugy vagyunk a legtöbb emberrel, mint a világgal: sokat ígér, keveset ad! De azért se baj! Tudod már ez csak amolyan rossz szokás a kaputos emberek között; a köznépp — hisz látod mennyien vannak — inkább szereti a kegyeletes ünnepélt.

„Tudod, kedves barátom! — folytattam — eszembe jut itt egy régi anekdota, melyet hogy valahol olvastam vagy valahol hallottam volt, már nem emlékszem rá. De elég az hozzá, hogy így történt:

kötelékébe a vallási keresztelődésüket követően távoli községekre is kiterjed.

Szegénység, mint mindenütt a világon, nálunk is van. De mint a rendes iskoláztatás akadályáról csak járunk északi felénk egy-egy vidéket lehet komolyan szó. Ez olyan baj, melyet hamarjában megszüntetni nem lehet. De minthogy különösképpen csak a ruházatközlés körül nyilvánul, — azt enyhíteni annál is inkább lehetne, mert a szegénység nem oly nagymérvű, hogy rendkívüli állapotokat teremtené.

E körülmények semmi esetre sem válnak az iskola előnyére, — de tévedne, ki a nem közönséges távolsági viszonyoknak, valamint a szegénységnek nagyobb fontosságot tulajdonítana. A dolog úgy áll ugyanis, hogy nem a téli hónapokban, hanem szeptember, október, részben november, valamint április, május hónapokban történik aránylag a legtöbb mulasztás, — tehát akkor, mikor úgy a távolsági, mint a szegénységi nehézségek legkevésbé emiensek.

Nyilvánvaló tehát, hogy a jelzett bajok, mint komoly okok nem igen jöhetnek számításba s csak másodrendű jelentőségük van, sőt a távolsági nehézségek nem egy esetben mint a tanszabadság fegyverrel jártai jelentkeznek.

Iskoláink főbaja tehát nem vezethető vissza természetesen és elháríthatlan okokra. A valódi indító ok erre azon tényezőkben keresendő, kiknek hivatása felügyelni arra, hogy minden tanköteles rendszeren bejárjon iskolába.

Ha tudjuk azt, hogy a közigazgatási hatóságok elhalmozottság mellett a törvény által rájuk ruházott ellenőrzési tisztüket a népiskolákkal szemben tényleg csak annyiban teljesítik és teljesíthetik, amennyiben a bejelentett mulasztók megbüntetését végrehajtó hatalomuknál fogva fogafatosítják: úgy csak a gondnokságok, iskolaszékek s főképp a tanítók jöhetnek figyelembe, mint ilyenek tényezői.

Eltekintve pedig a gondnokságok és iskolaszékektől is, egyedül a tanító lelkiismeretén fordul meg, hogy a tankötelesek kellőleg ellenőriztessenek, vagy éppen a törvényes büntetésre kirassanak. Ez az egyedüli tényező, ki ez időszert nemcsak legközelebből van érdekelve, de éppen a dolog kényes természetéből folyó kellemetlenségek egyedüli elviselője is, mivel ezeket senki meg nem osztja. — Ha a tanító ebbeli tisztjét csak lánghán vagy éppen nem teljesíti, ezért őt senki felelősségre nem vonja, sőt népszerűségben csak emelkedik. Teljes tudatában van ennek a nép s így mindenkor a tanító személyére hárulnak odiuma. E körülmény nemcsak szerfölött megnehezíti a nép között élő tanító helyzetét, de egyszerűen lelkiismeretén is nagyot könnyít, megalkuszik a viszonyokkal a tanítvány végtelen kárára.

De az éremnek egy másik oldala is van. A felekezeti tanítók fizetésének egy jó részét a tandíjak képezik s így a tanítók az iskolába járók számához képest anyagilag is érdekeltvé válnak. Ha már most valamelyik tanító büntetgetni kezdi a mulasztókat, úgy csakhamar tapasztalni fogja, hogy a

A kamaz nyolcz forintot kért köle-ön az öregbérstől. Mikor a pénzt megkapta, kérdi az öregöt:

„Bátyám, adjak erről írást magának?”
„Munk' ösem, — felel vissza az öreg — hisz nem vagy te ur!”

Hát barátom, így vagyunk — elég hiba — a külföldi emberek rossz szokásával is.”

Beszélgünk aztán még sokféle más dologról is, s bizony egyik voltunk abban, hogy nem hiába töltöttük a napot.

A vidéknek nevezetes napja volt tehát november 20-ika: a mártónhelyi felszedésvészes jubileum. Semmi emlékeztetés nem rradt az abban való résztvevőkre nézve is, akik nem hiszem hogy valaha elfelejték a kegyeltes szép önművelést.

Önökre pedig szívesen olvastok, kik nem jelenhettek meg ott, emlékeztetés maradt a nap anyagában, hogy akkor kaptunk meg az idei — első havat. ANDORHEGYI TIBOR.

büntetésben részesültek a legközelebb háttal fordítanak iskolájának, s más iskolába mennek, habár 1—2 óra járásnyira is.

Az már régi bajor vidékünk nem egy iskolájának, hogy növendékei évről-évre változnak, vándorolnak egyik iskolából a másikba, a tervszerű s maradó nevelői hatás, különösen pedig a magyarosítás hátrányára.

Természetes, hogy e jelenség azonnal megszűnne, mielőtt minden iskolában egyöntetű eljárás alkalmaztatnék. De sajnos, ez nem így van. Nem egy iskolát lehetne megnevezni, hol az iskolai büntetések, csak híreblől ismerik, akárhónét jelentkező tankötelesek felvesznek, de őket aztán a rendes iskolába járásra soha sem kényszerítik; s így ily iskolakerülőknél kitűnő alkalmat nyújtanak arra, hogy illetékes iskolájuk szigorubb ellenőrzése alul kibújjanak. Ily viszonyok aztán demoralizálják az összes iskolákat, melyek hatását még csak fokozza ama körülmény is, hogy az iskolai büntetések fogafatosítása nem egy esetben oly hosszadalmas, melynek folytán a büntetés célzata teljesen illuzoriussá válik.

Nem egy esetben a tanítónak még a legjobb akarat mellett sem áll módjában, hogy az összes tankötelesek evidenciájában tartsa. A törvény ugyanis elrendeli, hogy a tankötelesek évről-évre pontosan összeírassanak. Mindennek daczára a tankötelesek névjegyzéke akként készül, hogy a mult évi állapot az újabb iskolakerülőknél anyakönyvi kivonatával kiégesztették. Ez megjárja ott, hol a lakosság állandó jellegű, de ahol a lakosság változik, ott okvetlen a házról-házra való összeírásnak van helye, mert ily helyeken az anyakönyvi kivonatok egyáltalán nem elégségesek a tankötelesek ellenőrzésére.

Hivatkozhatom e tekintetben magára Muraszombat városára, hol tudtommal sohasem szokták a tanköteleseket összeírni, (legalább házról-házra nem) s így ne csodálkozzék senki, mikor konstátalom, hogy éppen Muraszombatban, járási kulturánk hivatott központján történik meg az a szegény, miszerint a tankötelesek egész tömege nem jár iskolába. S ha még ehhez hozzá vesszük, hogy a muraszombati 3 jellegű 7 osztálylyal bíró iskolák legalább 12 községből is kapják a tanulókat, így csak természetes, hogy a muraszombati iskolák egyáltalán nincsenek tisztában magukkal, a tanköteles kére nézve.

Itt egy füst alatt meg kell még emlékeznem egy másik beteg jelenségről is, mely a többek közt Muraszombatban is evidens. Míg a r. k. iskolában (2 osztály) a százaikat, az ág. ev. iskolában (1 osztály) a 120-at meghaladja a tanuló száma, addig a 4 osztályú áll. iskola egyik-másik osztályában csak 40—50 tanuló van a f. évben ez ideig. Az iskolák egensúlyának ily kirívó megzavarása nemcsak kellemetlenül érinti az embert, de ama gondolatot ébreszti, hogy itt a rivalitásnak egy káros jelensége kezd lábra kapni.

Ezek a túlföltött iskolák jó részben c-ökkenhetnek ebbeli bajokat azáltal, ha nem vennék fel azon távoli tanköteleseket, kiknek otthonukban vagy is van iskolájuk. Hisz az csak kézzel fogható, hogy oly nagy számú tanköteles mellett valódi nevelésről, tanításról s magyarosításról szó sem lehet. Másrészt biztosra vehető, hogy az áll. iskola termel is zúfofósi megtehetnek, ha a Muraszombatban lévő összes tankötelesek számbavételnek s azok tényleg be is kényszerítetnének az iskolába.

Ha az ismétlő oktatásügyet tekintjük, mely vidékünkön, mint a magyarosításnak is igen fontos eszköze, kiváló figyelmet érdemel, úgy itt is csak azt jelezhetjük, amit már fentebb elősoroltunk, azzal a különbséggel, hogy ez már határozottan mostoha

* Tudunkkal egy 6 évvel ezelőt itt is megtörtént s házról-házra való összeírás. Saerk.

viszonyok között van. De úgy erről, mint egyéb szervei bajokról majd máskor.

Csak a közölgőnk vétem eleget tenni, mikor arra a hálátlan szerepre vállalkoztam, hogy iskoláink főbb bajait egyszerűen felsoroitam. Teitem ezt azon reményben, hogy nemcsak én, de mások is megvannak arról győződve, miszerint járásunk különleges helyszere s missiójára való tekintettel iskoláink ügyében kell tenni valamit. —r.—cz.

Hirek és különfélek.

— **Gróf Széchenyi Tivadar** orsz. képviselő az ömeltósága hajfővadászatát rendezett nov. 22. és 23-án, az első nap 127 nyul és 7 fácán, 2-ik nap 272 nyul ejtett el. A vadászaton résztvettek a szives házigazdán kívül Br. Pável Rammingen Albert, Pollák Pongrácz főszolgabíró, Sásy József és Málus Egyed kir. albirák, Dr. Csapott Zoltán j. orvos. Sínkovich Kálmán puztárnok, Korcsmáros János utbító és Stáry Ferencz gy. mérnök. A vadászati első napján Filiszár Mihály, a hajfővada vadfelügyelő, a lövöldözés tüzében megsértette Sínkovich Kálmán puztárnok ur lábát, a seb azonban nem veszélyes s biznik puztárnok ur kezében természetesen, ki majd csak jó egészséggel hordja el a pici ólomdarabot. r. l.

— **Engedélyezés.** A muraszombati r. k. templomnál szükséges új nagyharangnak beszerzésére a megyés püspök ur ó mltósága az eddig létező harangok jövedelméből 500 forint engedélyezni mltétározott. Ezen összeggel az új harangnak mostani alapítókje 1350 forint, mely körfülmény azzal hozatik a nemesszöv. adakozók tudomására, hogy — továbbra is bizton számítva Muraszombati és a hoztatározó községek keresztény lakosainak áldozatosságára — az új harang a jövő hónapban meg lesz rendelve.

— **Muraszombat** város képviselő-testülete az utcai lámpások ügyében azt határozta, hogy maradjon minden a régi határozat mellett; azonban a lakosság nagy része e határozattal nem lévén megelégedve, az alpisnapi hivatalhoz fordult ezen lapmáltgy végleges eldöntése régett.

— **Meglátó.** A muraszombati gazdasági főkönyvelő f. november hó 30-ikán választmányi ülés tart. melyre a választmányi tagok tisztelőleg meghívattak. Tárgy: 1) Előzők megnyitása. 2) Titkari jelentés a folyó ügyekről. 3) A jövő 1893. évi munkaprogram megbeszélése és a számvizsgáló-bizottság kiküldése. 4) Rónafő közsz. kérvénye egy tenyészésbe beszerzése tárgyában. 5) A házipár előmozdítása tárgyában teendő intézkedések. 6) Indítványok.

Muraszombat, 1892. november 26.
Grf. Bathányi Zsigmond, Takács R. István, titkár.

— **A mártónhelyi** templom 500 éves jubileuma napján kaptak az első havat, mely megjelölés magasságban fedett be mezőt, utat úgy, hogy a jubileumról hazatérők a folytonos havazásban valósgas teli kirándulásban részesültek. Most pedig oly kemény idők járnak, hogy még délfelől is alig enged a csontkeményre tagyott föld.

— **A kolera** szőfőfőben van a fővárosban. Most ez a kelletlen vendég a vidéket jársgat. Figyelmeztetjük városunk és vidéke lakosait, hogy különben ügyeljenek a tisztaságra, a házban, az udvaron és az utcán, hogy a levegő tisztáltságát által meg ne fertőzessék.

— **A muraszombati** kisdóldó egyelőt f. évi decz. 3-án d. u. 3 órakor saját helyiségben közgyűlést tart. melyen miután a mult alkalommal a tagok esekély számu megjelenésénél fogva a gyűlés megvárható nem volt, a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül hoz határozatot. A választmány.

— **A m. kir. belügyminiszterium** Dr. Dreiszker József budapesti lakónak megengedte, hogy Közönség hidoglygyógyintézet-felállításán. Az intézet egy befűsített hegyipatak és forrás mentén lesz föllátva, 31 vendöszobával, csuszabón, olvasó és játéktérrel, két fűrdőterem, külön férfi és külön női massage és villanyos gyógykezeléssel. Az építési költségek személyenként teljes ellátás s kiszolgálás mellett a fűrdőbenyben hetekenkint 25 ft.

— **Szegényeköltség.** Keleny-Adelfy-főle arvadiz gyűgyelkédő vízgyűfűetusa megyés püspök ur engedelméből egy évi szabadságot kapott.

— **A differenz,** a gyermekes éreme, mindenfélő szedi áldozatát. Okának Dr. Polányi Lajos kapovári város főorvos a tejet tartja. S-erinte a tej mikróbái a gyermek pusztító s ez ellen csak egy óvszer ajánl: a tej teljes felforralását, mely célra, hogy a tej ki ne fusson az edényből, külön bádóg tőesreket használ.

— **Helyreigazítás.** A Zalai Közlöny k. g. utóbbi száma tesszen itva, hogy Mártónhelyen Zúvármegyében 500 éves jubileum tartatik, a nemyiben Mártónhely a muraszombati járásban Vasvármegyében van.

Mútrágyagyár Zságráiban. A horvát fővárosban konzorcium alakult, mely mútrágyagyárakat fog létesíteni az eddigelő Horvátországból kiszállított nagy mennyiségű állati csontok feldolgozásával.

A czigányharamiak még be nem fogott társai lassankint mind kezelesek kerülnék. Így nem régen Czener József (Bum) gürghögyi illetőségű tavoli hadkötelese került a szolgabírói hivatal gondkezdésába. Ez a napokban fölte ki G. évezben a 13 havi fegyházbüntetést egy Stájerhóban elkövetett botrány miatt rablásért. Most, mint tavoli hadkötést utóállítástra küldik, s ha ott be nem válik, besoroznak a többi büntetés mellé a nagy-kánizai fogházba, hogy jól megérdemelt büntetését busásan kikaphassa. — Lépre került még Rosenfeld Lipót (Nippel) állítólag alsószőlősi születésű cigány, kit Felső-Lendrán fogott el az ottani esendő-eg s ennek társa Kovács Ignác (Nácz) királyszéki illetőségű, kit két rendbeli gyűkösszággal vádolnak, ezek márt a kánizsai főtörvényszéknek lettek átadva. r. l.

Megjantalmazott tanítók. A magyar földhitelintézet 2500 forintnyi díjtólított új néptanítók jutalmazására, kik falkisaklat kezelek. A földm. miniszter az öszegből 300 forintot Donal Matyas jász-arókszállás, 200—200 forint Vass Elek halasi és Meszáros Bilint sájo-écségi, 100—100 forint Barta Ferenc tiszafüredi, Beje József bal-mi, Deák Béla kulai, Fekete Bertalan enyngi, Gözei Bertalan tokaji, Jurin Samu jui val Kom-dar Ferenc halmos-falud-borbádi, Nikolics Mik-lós nagy-kiskindai, Orosházy Péter szec-nyvi, Pap György magurai, Sarkány Gábor munkai, Schmidt Ferenc paszmarai, Schuster Gyula szec-ny, Tóth Lajos zala-ményhelyi, Vaidinger István galántai, Vass Matyas nyaradi és Szitványi János rovanyi tanítóknak ítélte oda.

Szvetianus Mihály hegyzorsói lakos f. évi november hó 7-én gabnát vett letéleti a farkasfalvi malomban, ott a gabnát lerakta és hazafelé jött az üres ökrös szekérral. Utközben azonban a hegyzorsói országúton esti 5 óra tájban a parton, az erdőnél, ismeretlen tettesek által annyira összehaverelt, hogy a kocsi-őr leest és eszméletét veszítve az árkonban hevert, ekközben az ökrös szekér föresen ment haza. Ez feltűnt Szvetianus Mihály nevének, hogy férje nem jött haza, oda nézett a szekéchez s reménytelte észre, hogy a kocsihas s a kocsi egészen ves, abban csak kalapja volt, mindjárt gyama-kodni kezdett és férje keresésére indult az országúton felfelé és gyama nem is ealt, mert alig ment fel órányira, férjait az országúton szemlélten állapotban meg is találta, mire egy szomszéd segítségével kocsiira tette és hazaszállította, hol Szvetianus nagy kínok között másnap meghalt anélkül, hogy bővebb felvilágosítást tudott volna adni. — Mikor Szvetianus hazafelé elfovert, vel-vét 6 futót, melyet a rablók elvettek tőle. — E rablasi híre az egész kerületi esendőre mozogtatta lelt. Kalló Antal főhadnagy parancnokasága mellett, ki 2 nap és 2 éjjelen át mintegy 14 esendőrel mindent föl-é tett a tettesek kiderítése végett. A gyama első sora is a meggyilkolt Szvetianus Mihály vejére, Jud János hegyzorsói lakosra irányult, ki az elhaltat a gazdaság át nem adása miatt fűz-zár perlekodott, civakodott. Megerősíti a gyama azon körülmény, hogy aznap, mikor Szvetianus a malomba ment, veje Jud János Dobrára indult és ott Knauz Pál és Both Ferenc dobrai lakosok rogyt előlélt emberekkel érintkezett, valószínűleg hogy őket felbőrejté, kikkel azán megállapodott a hegyzorsói erdőben estefelé elrejtőztek s ott bevárták, míg Szvetianus az üres szekérral hazafelé jött, midőn azán kibujtak, véres tetűket véghez vitték és senki által észre nem vétetvén, elfutottak. De szabadságukat nem élvezhették sokáig, mert Monesek Ágoston gyama-fel-é esendőrmestert vezetés alatt álló esendőrről által mind a három elfogattak. Kutatás alkalmával a esendőrről Knauz Pál dobrai lakosnál egy kimosott inget s egy nadrágot (allatnak vizesen, mely valószínűleg véres volt s a gyama elhárítása végett kimosattott, Btűnelköt elköbzötték és az országos vegyeszeti hivatal lesz hivata megállapítani, vajjon vannak-e bent emberi vérfoltok vagy nem. Vádoltottak a esendőrről átadta a nuraszombati kir. járásbírósnak. — Elismérés illeti Kalló Antal kármentési esendőrfőhadnagyot, ki a helyszínről egy gyorsan megjelent s a legszorgalmas kutatást eszközölte, a további adatok beszerzésével Monesek Ágoston gyama-fel-é esendőrmestert bizta meg, ki vállaltak terhére folyton gyűjti a bizonyítékokat, mi előrelátólag eredményre is fog vezetni. r. l.

Ritka nagy termés. Az imént befejezett rapa-tekerculusi alkalmával, decazra hogy sok volt a panasz a nyár igen kedvezőtlen, assz-lyos időjárása miatt, mert a repaféltőbőst megakasztotta, mégis sok felő olyan rengeteg termések mutatáltak fel, a melyek már e-csa számba is melhetnek. Így az oberdörfi fából Pamer osli postamesternél 688 méterezés, Nagy István szemtelikösi tisztartónál 697 méterezés termelt katasztrális holdankint, olajhogyalakú répa Klein

Ignác ungai bérzagszágában 726 méterezés Stégh Henriknél O-Kéren 862 méterezés 52 köb takarult katasztrális holdankint. Mannuth répa pedig többek közt bár Wesselyi zsbói uradalomban 790 mért mézra, Bethg Györgynél pedig Sároszón 1248 méterezés termelt katasztrális holdon! A mostoha nyar után ezek mindenre plá oménális hoz-mak, az elök pedig ott rejlenek, hogy a kedvezőtlen időjárás ellen-lyulozta egyrészt a jó kezelet, de főleg az igen jeles rönagy, mely az emondott esetekben is Mauthner Otón budapesti magteresezőkötől került. A talajok, hol s rengeteg termések takarultak, többnyire homokos agyagszerkezetűek. Szomszón, egy hely holdon majdnem 1500 méterezés termelt, a talaj agyagos volt, kevés szamos iszapfall. — **Új vám.** A közeli hatarszelek. Hédg-kutnál — mint már s számunkban említettük — egy új vámház épült. Vasvárnagye ugyanis miniszteri engedéllyel a Stájerországból Magyar-ország területére jövő forgalomnál 1892 évi július 22-étől számitás és legközelebb kezdve tiz even át vándorjaf fog szadni a törvényhatósági közul szakaszon. A vándorjak a következők: Egy fogatú üres szekér után 10, kétfogatú üres szekér után 15, egyfogatú terhes szekér után 15, kétfogatú terhes szekér után 20, egy ló, ökrös, tőhén stb. után 3, szabadon hajtott borjú, disznó, juh stb. után 1, szabadon hajtott 5 darab liba, kacsa után 1 kr.

— **Egy kiprobált háziser.** Minden gondos háziaszony megtudja becsülni egy háziser értékét, mely mint a regota ismeretes Horgony-Pain-Expeller magülesék ellen gőzosa és biztosan ha a Horgony-Pain-Expeller esendőfoga majdnem minden háztartásban található, különösen ha járványos betegségek, mint a kolera stb. pusztul. — Az atlatnok Pain-Expellerrel való befőzösesre s husskissal is jónak bizonyult. Ezen befőzösesre a eszós bántalmakkal legobb faldalom-nyitók hatásnak. Mi emélfoga mindazoknak, kik még nem ismerik ezen rég jónak bizonyult háziseret, a valódi Horgony-Pain-Expeller, amik inkább is ajánlják, a menyiben (40 gyan, 70 kr. os 1 fr. 2) kros üregekben kapható) nagyon olcsó. A valódiság jelölt a eszomszós a „Horgony” védegyjellet el van láva.

Kritikális napok 1893-ban. Falb magy híreinek a következő napokat jóvala kritikásoknak 1893-ban. Elsőrendűk: febr. 16-ika, márcz. 18-ika, apr. 16-ika (ez a legveszedelmesebb) máj. 15-ike, szept. 10- és 25-ike, okt. 25-dike és nov. 23-a; másodrendű kritikás napok lesz 1893-ban 10. harmadrendű: 6; összesen lesz 24 kritikás nap.

A veretek mint a koleravész jelzői. Egy vidéki főrg gazdaság azon érdekes megfigyeltetette, hogy az 1855 í épp úgy, mint a 67-iki, valamint az 1878-iki kolerajárványok alatt az tapasztalták, hogy a veretek a kolerának közelédekör mindenyiszor elhagyják tanúyáikat s elköltöztek a koleratartozatott vidékéről, hogy csak akkor tértek vissza, ha a kolera ismet hátróztott szűfőfűlben, vagy éppen már megszűnt volt. Ö és számos ismerős a vereteknél jól megjelölését mind-ankor a járvány végtől jobb biztos jelenlétnek tekintették és ebben sohasem csalódtak.

A fővárosi vígaloból 48-as kiállítás tulaja a hazánk közönsége azán részvelet, kik a győtemény fenntartásának előmozdításához akarnak járulni, hogy a kiállítás által kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szabadságharcnak muszaknak fenntartására lesz fordítva. S így akik a 48-as kiállításról Budapestről kelet vagy ahhoz való rámt roud-á, az illető egyntal a nagy-szeret erökre-muzsón állandóságát is előmozdítja. — A kiállításnak melyi varosban lehet előhelyezése vonatkozásban kitűzők kiadott kitűzők az 1893-iki (Kossuth, Pódy, Vajda stb.) eladást arból befolyó pénz az 1849-iki szab

HIRDETÉSEK.

Legalkalmasabb ujévi ajándék kétségkívül az arany és ezüst.

Vajánlom tehát igen tisztelt evőimnek nagy rakományt arany és ezüst férfi és női-órákból, óralánczokat arany és ezüstből, arany-gyűrűket. Közvetlen vannak brostók tülbavók, medaillonok, karperczek, keresztcsokok, nyakkendőűk urak részére, láncfügelekek, amulettok ezüst evőeszközök, szálvagyűrűk, cukorfogók, valódi granátok aranyban foglalva stb. stb. legjobb minőségben és olcsó áron.

Egyuttal bátor vagyok a n. e. közönség figyelmét felhívni varrógépeimre családok, cipészek és szabók részére, Cylindere, Howe és Singer szerkezetűre, melyek alkarrészei is, ugymint: hajócskak, tűk, szijjak, olajkannák stb. nálam mindig rakományon vannak.

Használt varrógépeket, vagy ékszereket és órákat kicserelek és veszek a legmagasabb áron és minden arucikk részeltűzítésre is kapható.

Tejles tisztelettel

Posztl János,
órási Muraszombattban.

5-1

Hirdetés.

Egy pompás kiállítású, 3-játékos, 5 oktávós, 13 változatos ujdonatú **amerikai harmonium** (Smith-féle), mely erőteljes s orgonaszerű hangjánál fogva leginkább iskolák, kápolnák, valamint kisebbszerű templomok használatára alkalmas, készpénz-fizetés mellett 200 frtért azonnal eladó.

Bővebbet Luthár Pálnál Szt.-Györgyvölgyén (Zalamegye).

Richter féle türelmi játékok: Gyótzroszlem, Korosztály, Köröcölj, Fejtörő. Ftythagoras stb. sokkal mulatságosabbak most, mint az előt. mert az új füzetek a kettősjátékokra is tartalmaznak feladatokat. Csakis a „Borgony” gyárjegyével valódnak. Egy darab ára 35 kr.

Ezzer meg ezer szülő dicsőségét elismerte a híres Richter féle

Horgony-Kőépitőszekrények

nagy nevelési értékét, jobb és értékesebb játék nem létezik, sem gyermeknek, sem felnőttek számára. Legjobb és tekintélyes vevo a tartósságát

a legolcsóbb karácsonyi ajándék

his és nagy gyermekének. — Részteljesedhet érrel, valamint a türelmi játékokból a pompás építőműveléssel ellátott új ajándékban találni, melyet minden szülőnek ajánljhatjuk, hogy kelte időben érdemes játékot választassanak gyermeküknek. Ezen könyvecskét alulról ingyen ingyen és bérmentesen kapható. Minden építőműveléssel, melyek csomagolásán a „Horgony” gyárjegy hiányzik, közönséges és kiegészítésre használhatatlan utaztatok; ennél fogva mindig kifejezetten csak

Richter féle Horgony-Kőépitőszekrények kenderők és csak azok foglalandók el, mert eddig felülmúlhatatlanok s melyek 35 krtól egészen 5 frt-ig ezen felül is minden finomabb játékszerekkel bőven kiegészítve tartatnak.

Richter F. Ad. és társa
Első oszt. nagy, közép, és kis, szabolcsi, kőépitőszekrénygyár
Bécs, I. Nibelungengasse 4.

A női szépség

kizárólagosan a „Magyar Nők Lapja” kiadóhivatalában fűzve 80 kr., komennykötésben 1 frt 20 krtól.

Biztos utatást ad a szépség fenntartásáról, az arc, kéz, termet szépségéről, szóval az

örök szépség tankönyve.

Mindazoknak, kik a „Magyar Nők Lapja”-ra előfizettek, 20 kr. csomagolási és szállítási díjat mellőzhetnek, ingert küldtek a „Női szépség” című tankönyv.

A „Magyar Nők Lapja”-nak előfizetési ára „Lugas” című gyermeklappal, a „Tűkör élte” című divatlappal és regénymelléklettel együtt

egész évre	—	—	6 frt	—	6-1
fél évre	—	—	3	—	—
negyed évre	—	—	1	—	50

Mutatványosoktól ingyen kild a kiadóhivatal, Budapest, Kishíd-utca 9.

Arverési hirdetmény.
1892. 388/91. 1892. évi Arverési törvények. Alulról kiküldött végreható az 1881. évi LX. t. c. 102 § értelmében az elközlített törvény, hogy a muraszombati kir. r. bíróság 605. 388/91. 1892. évi végzése által F. r. k. as Balint zala-egyszerű g. k. k. z. neheli S. r. Jozsef hágyatka t. r. r. St. F. r. e. z. r. t. o. b. t. 1. 6. el. l. n. 386 f. 29. s. 605. ének 1889. évi november hó 26. napjától számított 6% kamattal és addig összesen 13 frt 48 kr. pénközltség követales erejéig elrendelt közigazgatási végrehatás alkalmazásával törölj le és felülírogatja és 333 frtra beáll 1. inge óra, 1 fogyczer, 1 panlag, 1 tükör, 1 szekrény, 1 felszerelt álló, úgy mérnöki műszerek és 1 gépezetből álló ingó-ágok nyilvános arverés útján eladotnak.

Mely arverésének a 8721/1892. sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Tiborfan, alperes lakásán leendő eszközésére 1892. év december hó 3-ik napjának délután 3 órája határidőből kifutetik és ehhoz z venni szándokozók szemel oly meggyezéssel hivatalnak meg hogy az érintett ingó-ágok ezen arverésen az 1881. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legutóbbi ígérnök becsaron alul is eladotnak fogotnak.

Az elárverezésről ingó-ágok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifutotendő.

Kelt Muraszombattban, 1892. évi november hó 15. napján.
TÓTH MIKLÓS
kir. bir. végrehajotó.

Disz-, bőr- és majolika-árak, ékességek és játékszerek.

Van szerencsés a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy a közelöt karácsony- és ujévre sikerült nekem a bel- és külföldön eszközölt szerencsés bevásárlások folytán **disz-, alumínium-, bőr- és majolika-árakból**, valamint **ékesség- és játékszerekben** gyönyörű s felette czélszerű cikkeket bevásárolni.

Ezen cikkekből

nagy bazárt

állítottam fel melynek szives megtekintésére ezuttal bátor vagyok a n. e. közönséget azon tiszteletteljes kéressel meghívni, miszerint karácsony vagy ujévre ajándékul vásárolni szándékolt szükségleteit nálam beszerezni szivekedjek.

Amidőn még a t. közönség b. figyelmét **KRAMPUZ-** és **MIKLÓSOK** nagy rakatárára felhívom, eszedem minél számos látogatásért kiváló tisztelettel

Porges Adolf.

FONTOS
Ezüstpénzek tulajdonosaira.

1892. december hó 31-ikén az utolsó határnap, ameddig a m. kir. pénzügminiterium rendelete szerint a conventios ezüstpénzek az állami pénztárnál meg a teljes névértékben beváltak; az a határidőn túl márcsak az ezüst értéket kapja a bevától fél a mi körülbelül 30%-t tesz. mely a mai ezüst kurzus szerint a conventios tallérnél körülbelül 58 kr., egy forintnál körülbelül 29 kr., egy ezüsthuzárnál körülbelül 9 kr. stb. vesztéseget jelent

Erre figyelmeztetem tehát a m. t. közönséget ezen 1892. december 31-ikén létrejötő fontos értekeváltozásra, nehogy a határidőt elmulasztva, jelentékeny megkárosodjanak, egyuttal tisztelettel tudatom hogy kész vagyok bármennyi sz. bármind ezüstpénzt beváltani

Muraszombat. 1892. október 10.

POSTL JÁNOS
órási és aranyműves.

Máriaczei Gyomercseppek

nagysejten hatnak gyomor kórák, néhaizobeton és álóizobeton ismeretű és új-ápolás.

A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorgöngyöség, háta izobeton, fejfájás, savanyú felbőgés, hasmérés, gombos, regés, felesleges nyálkizobeton, sárgás, uddor és hányás, gyomorgöngy, átküvés.

Hatásos gyomercseppek bizonyult lejjáadni, a menyinyhon és a gyomortól származott, gyomorallergiás étellekkel és italokkal gittatott májbeteg és hámorotóid má.

Emellett bajkeldi a **Haterezei gyomercseppek** évök óta kitünökön bizonyultak, a mit csak meg szaz bizonyítvány tanolok. Egy kis üveg ára hámozottat utániáruál ügyöl 40 kr., nagy üveg a 70 kr.

Muraszombati foraktár:
Török Jozsef gyógerszertára
Budapest, Király utca 12 sz.

A vadjegyet és alkatrészt tisztelesen tessék megtekinteni! Csak oly csompeket tessék előigadni, melyeknek burkolatára szőlő szalag van ragasztva a kereszti áldásokról (C. Brady) és az új szavakkal: „Valódságot bizonyított”

Máriaczei gyomercseppek valódián kaphatók

Muraszombattban Bölc s Béla gyógerszertárában.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

Cognac

Gróf Esterházy Géza saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízű, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmányal verszenyhet — Ára pedig sokkal olcsóbb.

KÜLÖNLEGESSÉG
a COGNAC
mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból időn anayozt hozzávezényes nélkül, francia mód szerint készült s ezért járványos betegségeknek, különösen **kolera ellen** óvószertül sikerrel használható.

A Grf. Esterházy Gézaféle cognacgyár igazgatósága
Budapestben. VI. kiülső váci-ut 23.
Muraszombaton kapható Ascher B. és fia uraknál.
Páris, Lipse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Csak akkor valódi, ha a sárgatelen dugón az az ágettel: felirata van: „Gróf Esterházy Géza.”

A forgalomban levő valódi francia cognacoknál felkaphatják. Szantérfel vélemények!